

הוכן עיני כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

מעילה דף טו.

האם יש מעילה בקדשים דלהלן, ומנין?

מנין?	האם יש מעילה?	
"תמעל מעל מקדשי ה'" (ויקרא ה: טו) - קדשים המיוחדים לה'	מעילה מה"ת	בקדשי בדק הבית, עולה ¹
לרש"י: "ואיש כי יאכל קדש בשגגה" (שם כב: יד) לתוס': "כל חלב להי" (שם ג: טז) ²	בהו"א: מעילה מדרבנן למסקנא: מעילה מה"ת	בקדשי מזבח

איזה מעילה יש בקדשים דלהלן?

במותן	בחייהן	
מדרבנן	מהתורה (למסקנא)	קדשי מזבח
מהתורה ³	מהתורה	קדשי בדק הבית

מעילה דף טו:

האם כחצי זית בשר מצטרף לכחצי זית אימורים לדינים דלהלן?

לחייב משום פיגול נותר וטמא	לחייב המעלה בחוץ	
מצטרף	מצטרף	בקרבו עולה (כליל)
לחייב חטאת לאוכלם: מצטרף ⁴ כשבא לזרוק את הדם: לר' יהושע אינו מצטרף ⁴	אין מצטרף ⁵	בשאר קרבנות (הנאכלים)

¹ ע' בשטמ"ק (אות ה'), שמחק תיבת "עולה" וכן משמע מתוס' (ד"ה מחוורתא). והספק שיש בענין עולה, משום שעורה לכהנים, ולכך אינה כולה "קדשי ה'" - ודומה לקדשי מזבח שיש בו חלק למזח וחלק נאכל לבעלים או לכהנים. אכן מסקנת תוס' דעולה נלמדת מפסוק "קדשי ה'" לומר שיש בה מעילה, ואין העור נחשב, דהעיקר הוא הבשר והאימורים הקרבים, והם כולם כליל.

² כן ביארו תוס' (בד"ה מהאי), וכתבו בסוף דבריהם להקשות, שפסוק זה מיירי בחלב קדשים קלים, ואיך נלמד ממנו לקדשי קדשים. ותירצו, דמזה שראינו שמרבה הכתוב למעילה גם לחלב קדשים קלים, אנו למדים שלא דרשינן מקרא ד"קדשי ה'" קדשים המיוחדים לה', וגם שאר קדשים ג"כ יש בהם מעילה, וא"כ ממילא מתרבה גם קדשי מזבח. עוד הביאו שיש גורסים ללמוד לשאר קדשים מהיקש זבח שלמים לפר כהן משיח - ששם כן יש מעילה.

³ בגמ' מבואר הטעם, דלא גרעו מאשפה. והקשו התוס' (בד"ה ואפילו), דגרעו לכאורה - דהרי בהמה צריכה "העמדה והערכה", וכיון שמתו הם לאו בני "העמדה והערכה" ולא ראויים לפדיון. ותירצו, דשמא קסבר דקדשי בדק הבית לא בעו "העמדה והערכה". אי"נ שעשה להם "העמדה והערכה" מחיים. והגם שאין פודין את הקדשים לאכילן לכלבים, מ"מ כאן ראויים לשאר הנאות.

⁴ פ"י, אם בא לזרוק את הדם שעיי"ז הם יקבעו בפיגול נותר וטמא, ס"ל לר' יהושע שרק אם נשתייר או כזית בשר או כזית חלב (אימורים) יכול לזרוק עליהם את הדם, אבל חצי זית מזה וחצי זית מזה, בכל הזבחים מלבד עולה אינם מצטרפים ואינו יכול לזרוק עליהם את הדם, אולם בעולה שכולה כליל מצטרפים. (מנחת הנסכים, אינה מועלת להתיר לזרוק עליהם את הדם).

⁵ דאין חייבים משום מעלה בחוץ, אלא על מה שראוי להעלות בפנים, והבשר בקרבנות אלו אינו ראוי להעלות בפנים.